

N:o 28.

Ank. till Riksd. Kansli d. 12 April 1869, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående befrielse för Kommendör-kaptenen af andra klassen vid Kongl. Flottan m. m. C. J. F. Kafle från honom ålagd ersättningsskyldighet, i följd af ångkorvetten Orädds förolyckande på Engelska kusten; Gifven Stockholms Slott den 9 April 1869.

Hos Kongl. Maj:t har Kommendör-kaptenen af andra klassen vid Kongl. Flottan, Riddaren af Svärds-orden, Claes Johan Fredrik Kafle i underdånighet anhållit att af särskild nåd varda befriad ifrån honom ådömd skyldighet att ersätta den genom ångkorvetten Orädds strandning på Engelska kusten Kronan tillskyndade förlust.

Af de denna fråga rörande handlingar inhemtas,

att Kommendör-kaptenen Kafle, hvilken såsom chef å berörda ångkorvett fört utställningsartiklar från Göteborg till Franska hamnen Håvre de Grace, enligt sin instruktion, genast efter dessa artiklars lossning den 3 December 1866 klockan 8 förmiddagen från sistnämnda hamn anträdte återfärden, medhafvande ombord en af vederbörlig embetsmyndighet, Trinity-house i Hull, licencierad och med intyg om utmärkt skicklighet försedd Engelsk lots, hvilken på bortresan i förutgångne November månad lotsat korvetten till Håvre från floden Humber å östra kusten af England och åtagit sig att dit återlotsa fartyget;

att fartygets kurs, i samråd med nämnde lots, sattes på Dungeness fyr i Engelska kanalen och under fortsatta noggranna observationer fullföljdes, hvarvid korvettens alla segel, för att fyren innan aftonen måtte komma i sigte, tillsattes, men under dagens lopp måste, i följd af hård bläst minskas;

Bih. till Riksd. Prot. 1869. 1 Saml. 1 Afd. 15 Häft.

att, vid frampå dagen tilltagande både vind och disig luft, lotsen, på tillfrågan, förklarar sig, detta oaktadt, vara säker och villig att fortsätta lotsningen genom Kanalen så på natten som dagen;

att, sedan skymning omkring klockan $\frac{1}{2}$ 5 eftermiddagen inträdt, utan att förbemälda Dungeness fyr kunnat förmärkas, utkiken omkring klockan 5 varskott ljusken, som förmodats komma derifrån, men att sådant likväl ej bekräftats vid för utrönande häraf utaf lotsen under omkring fem minuters tid företagen kursförändring, utan skenet sedermera ansetts härröra från något seglande fartyg;

att, under vindens ytterligare tilltagande och vid inträffadt fullt mörker, besticket ånyo tilltats, dervid korvetten beräknats befinna sig i Lat. N. $50^{\circ} 44'$ och Long. Ost. $0^{\circ} 48'$ samt med den satta kursen gå klar för bankarne utanför Hastings, men fartyget en kort stund derefter eller omkring klockan $\frac{3}{4}$ 6 stött på Engelska kusten, i närheten af staden Rye, 4 till 5 Engelska mil nordvest från merberörda fyr, dervid, oaktadt af fartygs-chefen ögonblickligen viddagna kraftiga och ändamålsenliga åtgärder för att bringa fartyget af grund, sådant dock ej lyckats, utan detsamma i följd af den våldsamma sjögången blifvit vrak;

att, sedan nödsignaler ifrån fartyget blifvit gifna, kustbevakningen å en i närheten af strandningsstället belägen plats, kallad Jury's Gap, medelst begagnande af raketapparat räddat största delen af besättningen, hvaraf sist chefen;

att, efter det undersökning angående orsakerna till berörda strandning och omständigheterna dervid egt rum inför Flottans Krigsrätt i Carlskrona och åtal vid Kongl. Krigs-hofrätten blifvit anställt emot Kaffe för förment åsidosättande af hvad honom i hans egenskap af befälhafvare å fartyget ålegat, Krigs-hofrätten i utslag den 29 Maj 1868 sig utlåtut och, enär det förhållande, att korvetten, enligt gjord beräkning, $\frac{1}{4}$ 6 eftermiddagen den dag strandningen inträffade hunnit inom den å sjökortet utstakade lysvidd för Dungeness fyr, utan att samma fyr då ännu varit synlig, så att rättelse i besticket kunnat derigenom vinnas, bort för Kommendör-kaptenen utgöra grundad anledning att låta anbefalla lodning med djuplod för att söka utröna om fel i besticket förefanns, ty och då en sådan lodning icke verkstälts, hvarigenom tvifvelsutän anledning skulle företett sig att framgå med sådan större försigtighet att strandningen undvikits, pröfvade Krigs-hofrätten, jemlikt 2 Kap. 13 § Krigsartiklarne och Kongl. Cirkuläret den 26 November 1812, rättvist döma Kommendör-kaptenen Kaffe, för det han sålunda åsidosatt hvad honom enligt I Artikeln 17 § och XIV Artikeln 162 § i tjenstgörings-reglementet den 19 Juli 1841 såsom fartygs-chef ålegat, till suspension under tre månader från tjenst och lön, äfvensom förpligtat honom att ersätta den genom korvettens strandning Kronan tillskyndade förlust, uppgående, enligt till beloppet obestridda räkningar, till 179,692 R:dr 41 öre R:mt;

att Kommendör-kapteneu Kaffe, uti sin hos Kongl. Maj:t i underdånighet förda klagan öfver Krigs-hofrättens berörda utslag, bestridt giltigheten af hvad deruti anmärkts om uraktlåten lodning, under åberopande af sin till Krigs-hofrätten förut af-

gifna förklaring, eller att, då han på grund af föregående erfarenhet hade all anledning förmoda, det korvetten snarare var *efter* än *före* sin räkning, och något skäl icke förefanns till antagande, att fartyget varit vester om sin kurslinie, han under sådana omständigheter ej rimligen kunnat vänta ringaste ledning af lodskott, hvaremot fartygets räkning genom förnyade lodningar, som ej kunnat ske, utan att fartyget lagts bi, blifvit i afseende på kurs och distans i hög grad osäkergjord och svår att bestämma, — förhållanden, hvilka äfven af Ansvarsstyrmannen å korvetten C. A. Gadelius angifvits — hvarjemte sökanden erinrat, att någon bestämd föreskrift om lodning med djuplod under för handen varande omständigheter hvarken i de af Krigs-hofrätten åberopade lagrum eller annorstädes i gällande reglementen finnes stadgad, utan vidtagandet af en sådan åtgärd helt och hållet berott på hans eget omdöme, samt att han, lika med Engelska lotsen och ansvarsstyrmannen, ansett lodning icke vara behöflig förr än omkring klockan 6, då fartyget enligt besticket borde befinna sig 8' från Dungeness och å 19 famnars vatten; på grund af hvilka med flera anförda skäl sökanden i underdånighet anhållit, att Krigs-hofrättens utslag måtte upphävas, men att, i händelse detsamma skulle i nåder finnas lagligen grundadt, åtminstone ersättnings-skyldigheten måtte honom af gunst och nåd eftergifvas, med afseende å de i detta mål förekommande flera ursäktande omständigheter och hans oförmåga att gälda det stora ersättningsbeloppet, hvarom, äfvensom att han ej gittat för samma belopp anskaffa borgen, bevis företetts; varande af Engelske lotsen, hörd på ed inför Engelsk myndighet, betygadt, att han på tillfrågan af vakthafvande officern på korvetten omkring klockan 5 eftermiddagen, om lodning vore behöflig, svarat, att den då icke behöfdes, men efter en timme, om Dungeness fyr derförinnan icke blefve synlig, borde företagas, äfvensom att strandningen förorsakades af djupt mörker och tjocka samt icke kunnat undvikas;

att, vid målets föredragning inför Högsta Domstolen den 16 och 17 sistlidne December, dess fleste ledamöter, med afseende å förhållandena under ifrågavarande resa och särskildt den omständighet att omkring klockan fem eftermiddagen ett ljusken varit synligt, om hvilket någon förklaring icke kunnat erhållas af den medföljande lotsen, ansett Kaffe icke hafva bort underlåta att anbefalla lodning, och förty icke funnit skäl till ändring i Krigs-hofrättens domslut, men en ledamot varit härifrån skiljaktig och, vid öfvervägande af hvad handlingarne innehålla angående den ifrågavarande December-aftonens djupa mörker och storm i förening med hög sjö och stark strömsättning, hvilket i samverkan förorsakat en betydlig afvikelse från den beräknade kurslinien samt gjort korvettens belägenhet särdeles äfventyrlig, och till följd hvaraf det ingalunda vore tillförlitligen antagligt, att, derest Kaffe, vid upptäckten af ljusskenet, lagt fartyget bi och anställt djuplodning, fartygets förolyckande skolat undvikas, samt när, äfven om underlåtenheten af lodning kunde såsom en brist anmärkas, det likväl icke öfverensstämde med lagstiftningens anda och grunder, att hvarje vid utförande af ett svårt och farligt uppdrag begånget misstag eller förbiseende må bedö-

mas så strängt, att vare sig straff eller den vidsträckta ersättningsskyldighet, hvarom här vore fråga, ovilkorligen följa bör, för sin del pröfvat skäligt, med ändring af öfverklagade utslaget, förklara, det han ansåge sådana omständigheter icke hafva mot Kafle förekommit, på grund hvaraf Kafle kunde till ansvar i målet fällas; samt

att, beträffande Kommendör-kaptenen Kafles i sammanhang med besvären gjorda underdåniga ansökning om befrielse af nåd från den honom ådömda ansvars- och ersättningsskyldighet, Kongl. Maj:t vid ärendets föredragning i Stats-Rådet den 12 sistlidne Februari, i likhet med Högsta Domstolens fleste ledamöters yttrade mening, funnit någon mildring i det ådömda ansvaret icke böra ega rum, hvaremot, i afseende å den sökta eftergiften af ersättnings-skyldigheten, handlingarne öfverlemnats till Sjöförsvars-departementet.

Vid öfvervägande af hvad i afseende å denna nådeansökning förekommit, och enär ådagalagdt blifvit, det Kommendör-kaptenen Kafle, utom den anmärkta underlåtenheten att vid förberörda tillfälle verkställa djuplodning, emot hvilken åtgärd han på anförda skäl hyst betänklighet, i allt öfrigt med skicklighet uppfyllt sitt chefs-kall, har Kongl. Maj:t, med fästadt afseende jemväl derå att Kafle under en långvarig tjenstetid på ett hedrande sätt fullgjort sina många och olikartade tjensteåligganden vid Kongl. Flottan, funnit Sig ega anledning nu föreslå Riksdagen att medgifva, det Kommendör-kaptenen Kafle, som, på sätt styrkt blifvit, saknar tillgång till det ådömda ersättningsbeloppet, hvars utkräfvande utan tvifvel skulle bringa honom för hela sin framtid på fullkomligt obestånd, må befrias från fullgörandet af den honom ålagda skyldighet att ersätta den genom förbemälda ångkorvetts strandning Kronan tillskyndade förlust af 179,692 R:dr 41 öre R:mt.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas det Utskott, till hvars behandling frågan varder af Riksdagen hänskjuten; Och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen. År och dag som ofvan.

C A R L.

M. Thulstrup.

*Utdrag af Protokollet öfver Sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms Slott den
9 April 1869.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern, Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena, Grefve *Wachtmeister*,
Statsråden: Friherre *af Ugglas*,
Bredberg,
Thulstrup,
Carlson,
von Ehrenheim,
Abelin,
Berg och
Adlercreutz.

Departements-chefen, Statsrådet *Thulstrup*, föredrog i underdånighet:

9:o.

Härefter uppläste Departements-chefen till justering ett, i öfverensstämmelse med nu på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande fattade beslut, uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen angående befrielse för **Kommendör-kaptenen** af andra klassen vid Kongl. Flottan m. m. **C. J. F. Kaffe** från honom ålagd ersättnings-skyldighet i följd af ångkorvetten Orädds förolyckande på Engelska kusten;

Och täcktes Kongl. Maj:t, uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkan, berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, i nåder gilla samt befalla att, i enlighet dermed, nådig Proposition skulle till Riksdagen expedieras.

Ex protocollo
Carl Silfversvärd.